

**Дослідження програмного забезпечення поводження з відходами на
фармацевтичних підприємствах**

Сагайдак-Нікітюк Р.В., Голубцова К.К.

*Кафедра менеджменту і адміністрування,
Національний фармацевтичний університет,
м. Харків, Україна*

management@nuph.edu.ua

Функціонування фармацевтичних підприємств пов'язане з утворенням відходів, що потребують постійного ефективного управління з метою мінімізації їх впливу на довкілля і населення. Забруднення повітря, води, ґрунту, продуктів харчування, а також вплив технологічних факторів (шуму, вібрації тощо) призводить до появи серцево-судинних й онкологічних захворювань людини, дистрофічних змін, алергії, гормональної дисфункції, змін імунної й ендокринної систем, скорочення тривалості життя та народження дітей з різними вродженими патологіями.

За даними ООН від 25 до 33 % зареєстрованих у світі захворювань прямо пов'язані з низькою якістю середовища існування людини, у 18 % випадків причиною передчасної смерті є несприятливі умови довкілля, з них 1 % припадає на негативний вплив промислових і побутових відходів [1].

Фармацевтичні підприємства, які виробляють продукцію, необхідну для підтримки здоров'я населення, не повинні завдавати додаткової шкоди їх здоров'ю. Тому виникає потреба створення механізму управління інформаційними потоками на фармацевтичних підприємствах, а також між учасниками, які беруть участь у поводженні з відходами. Розробка такого механізму дозволить забезпечити всіх зацікавлених необхідною інформацією, створити підґрунтя для розробки оптимальної стратегії поводження з фармацевтичними відходами та контролювати процес її реалізації, оптимізувати маршрути транспортування відходів тощо. Це у свою чергу потребує створення відповідної інформаційної бази, яка містить дані про характеристики функціонування системи поводження з фармацевтичними відходами і фактори впливу на неї. Розробником цієї інформаційної бази може бути існуюча при територіальних органах структура управління охороною навколишнього природного середовища, до якої буде надходити інформація від різних підприємств, що беруть участь у процесі поводження з фармацевтичними відходами. Від нього інформація буде надходити до всіх зацікавлених в рециклінгу фармацевтичними відходами учасників.

На підставі проведених нами досліджень доведено, що програмне забезпечення поводження з відходами доцільно поділяти на такі групи:

- програмні продукти, призначені для оцінки впливу різних фармацевтичних підприємств на довкілля;
- інформаційно-правові системи (перелік нормативно-правових актів поводження з відходами й охорони навколишнього природного середовища);

- програмні продукти, призначені для автоматизації процесу підготовки звітності з екологічних питань діяльності фармацевтичного підприємства, звітів з екологічних платежів і статистичних звітів з екології;
- електронні картографічні дані у сфері охорони довкілля;
- програмне забезпечення, призначене для обробки даних і формування звітності відносно поводження з фармацевтичними відходами;
- програмні комплекси для реєстрації інформації про природокористувача, його квартальну й річну звітність, ведення баз даних дозвільної документації для кожного підприємства, відстеження своєчасності й повноти платежів фармацевтичних підприємств за забруднення довкілля і т.п.;
- екологічні паспорти фармацевтичних підприємств;
- екологічні паспорти з фармацевтичними відходами [2-3].

Як видно з наведених даних, існує щільний взаємозв'язок між учасниками відносно поводження з утвореними фармацевтичними та медичними відходами. Але для його досягнення потрібна розробка певного програмного забезпечення процесу поводження з відходами на мікрорівні.

Література

1. Сотник И. Н. Эколого-экономические механизмы мотивации ресурсосбережения : монография / И. Н. Сотник. – Сумы : ИВП «Мрия-1» ООО, 2008. – 330 с.
2. Сагайдак-Нікітюк Р. В. Логістика управління відходами фармацевтичної галузі : монографія / Р. В. Сагайдак-Нікітюк . – Х. : ППВ «Нове слово», 2010. – 290 с.
3. Методы решения экологических проблем : монография / под ред. д.э.н., проф. Л. Г. Мельника, к.э.н. Е. В. Шкарупы. – Сумы : Изд-во СумГУ, 2010. – 663 с.